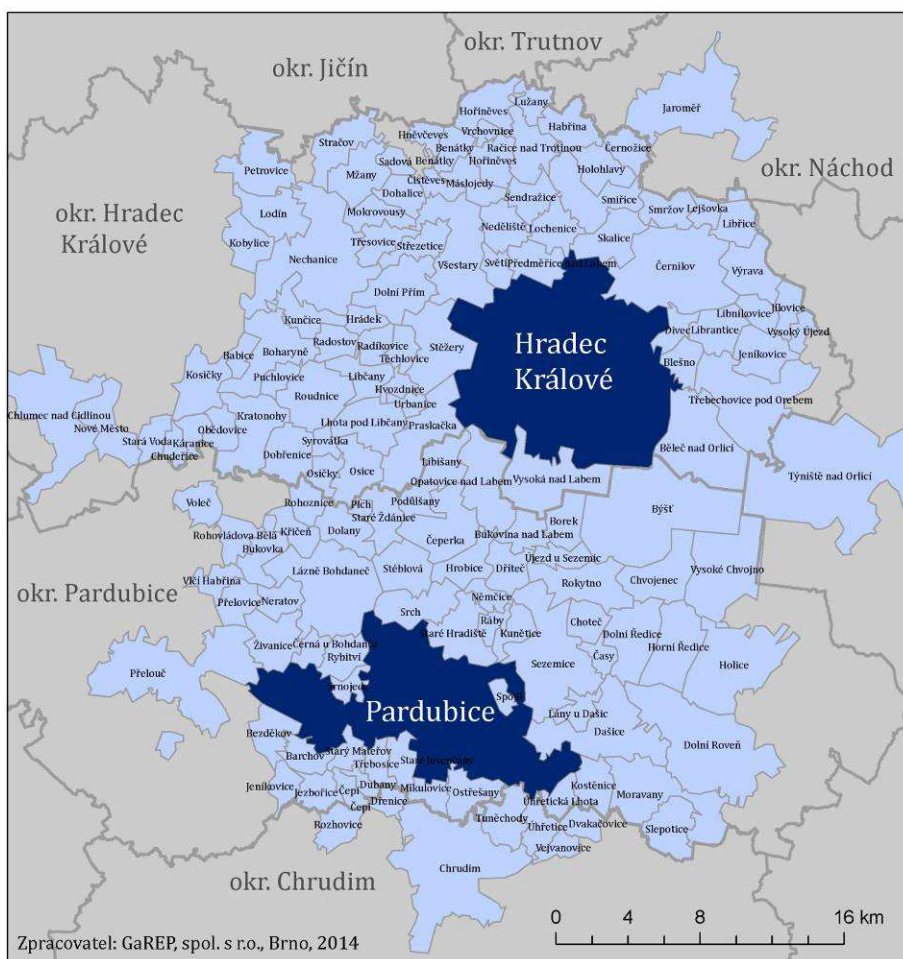

Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast

„Posouzení vlivů koncepce na soustavu Natura 2000 dle § 45i zákona
č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny“

ZÁŘÍ 2015

© EKOTOXA s.r.o.

Fišova 403/7, 602 00 Brno – Černá Pole

tel. 558 900 010, fax 558 900 011, e-mail: emc@ekotoxa.cz

Zpracovatelé:

EKOTOXA s.r.o.

Mgr. Zdeněk Frélich

autorizovaná osoba dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Mgr. Klára Rausová

EKOTOXA s.r.o.
-6- Fišova 403/7
602 00 Brno, Černá Pole
IČ: 64608531, DIČ: CZ64608531

OBSAH

1. Úvod	7
1.1 Předmět posouzení	7
1.2 Cíl hodnocení	8
1.3 Postup vypracování hodnocení	8
2. Základní údaje o koncepci	10
3. Údaje o Evropsky významných lokalitách a ptačích oblastech	13
3.1 Identifikace dotčených lokalit	13
3.2 základní Popis dotčených lokalit	14
3.2.1 Ptačí oblasti	14
3.2.1.1 PO Bohdanečský rybník	14
3.2.1.2 PO Komárov	14
3.2.2 Evropsky významné lokality	15
3.2.2.1 EVL Bohdanečský rybník a rybník Matka	15
3.2.2.2 EVL Buky u Vysokého Chvojna	16
3.2.2.3 EVL Bystřice	16
3.2.2.4 EVL Černý Nadýmač	17
3.2.2.5 EVL Dolní Chrudimka	18
3.2.2.6 EVL Chlumecko – Karlova Koruna	18
3.2.2.7 EVL Josefov – pevnost	19
3.2.2.8 EVL Kanice – lesní rybník	19
3.2.2.9 EVL Kunětická hora	20
3.2.2.10 EVL Mazurovy chalupy	20
3.2.2.11 EVL Michnovka-Pravy	21
3.2.2.12 EVL Na Plachtě	21
3.2.2.13 EVL Nechanice – Lodín	22
3.2.2.14 EVL Olešnice	23
3.2.2.15 EVL Orlice a Labe	23
3.2.2.16 EVL Pardubice	25
3.2.2.17 EVL Piletický a Librantický potok	26
3.2.2.18 EVL Slatinná louka u Roudničky	26
3.2.2.19 EVL Stará Metuje	27
3.2.2.20 EVL Týnišťské Poorličí	27
3.2.2.21 EVL U Pohráňského rybníka	28
3.2.2.22 EVL Uhersko	28

3.2.2.23 EVL Vražba.....	29
3.2.2.24 EVL Zadní Machová	29
3.2.2.25 EVL Žernov.....	30
4. Hodnocení vlivů koncepce na EVL a PO.....	33
4.1 Zhodnocení úplnosti podkladů pro posouzení.....	33
4.2 Hodnocení vlivů koncepce na soustavu natura 2000.....	33
4.2.1 Způsob hodnocení	33
4.2.2 Strategický cíl 1 – Udržitelná metropolitní oblast.....	34
4.2.3 Strategický cíl 2 – Chytrá a kreativní metropolitní oblast.....	35
4.2.4 Vyhodnocení potenciálních negativních vlivů koncepce na EVL.....	36
4.3 Posouzení vlivů kumulativních a synergických	38
4.4 Zhodnocení navržených variant a doporučení z hlediskavlivů na soustavu Natura 2000	38
5. Závěr a doporučená zmírňující opatření.....	40
6. Použité zdroje literatury	42

1. ÚVOD

1.1 PŘEDMĚT POSOUZENÍ

Předmětem posouzení je „Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast“. Předkladatelem a zpracovatelem této koncepce je Statutární město Pardubice.

V závěru zjišťovacího řízení Ministerstva životního prostředí – Odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence - č. j. 5077/ENV/15, ze dne 30. 1. 2015, jehož předmětem byla předkládaná koncepce, bylo mj. uvedeno následující:

„Strategie integrované územní investice pro Hradecko - pardubickou metropolitní oblast“ je koncepcí, která naplňuje dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, proto bude zpracováno vyhodnocení vlivů této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle ustanovení § 10e zákona o posuzování vlivů na životní prostředí...

... Jelikož příslušné orgány ochrany přírody svým stanoviskem podle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) nevyloučily významný vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, podléhá tato koncepce hodnocení důsledků na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle § 45h a §45i zákona o ochraně přírody a krajiny.

V hodnocení požadujeme uvést jasný výrok, zda koncepce, popř. některý v ní blíže specifikovaný záměr, bude mít významný negativní vliv na území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti. Dále je nutné při tomto hodnocení zohlednit zejména relevantní připomínky příslušných orgánů ochrany přírody a krajiny“.

Uvedený závěr vyplývá ze stanoviska orgánu ochrany přírody, konkrétně Správy Chráněné krajinné oblasti Železné hory ze dne 8. 12. 2014 (č. j. 02039/ZH/2014), ve kterém bylo konstatováno, že „... nelze vyloučit významný vliv uvedené koncepce, ať již samostatně či ve spolupůsobení s jinými záměry či koncepcemi, na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (území soustavy Natura 2000) v CHKO Železné hory.“

Z odůvodnění stanoviska: „Správa Chráněné krajinné oblasti Železné hory obdržela dne 14. 11. 2014 žádost o vydání stanoviska dle § 45i zákona, zda uvedený záměr může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.

V zájmové oblasti se nachází EVL Bohdanečský rybník a rybník Matka (CZ0533308) a PO Bohdanečský rybník (CZ0531012), kterou má Správa CHKO Železné hory v místní působnosti.

Předměty ochrany této EVL a PO jsou striktně a úzce vázány na vodní a mokřadní prostředí. Samotná koncepce udává jako jednu z prioritních oblastí PO1: Udržitelnou metropolitní oblast se specifickým cílem SC 1.4 – zrealizovat protipovodňová opatření a snížit rizika a dopady povodní. Konkrétní opatření jako „Budování poldrů a retenčních nádrží“ a především „Čištění vodotečí“ může mít negativní vliv na předměty ochrany zmíněné EVL a PO. Dále i podporované „Budování páteřních cyklostezek“ ve specifickém cíli SC 1.1 může vést ke zvýšení turistické zátěže oblasti a tím i výrazněji rušit předměty ochrany dané PO. Přímý i nepřímý vliv tedy není možné na území v působnosti Správy CHKO Železné hory a KS Pardubice vyloučit.“

Strategie ITI prošla od závěru zjišťovacího řízení řadou změn. Výše popsaná opatření, která se týkají protipovodňové ochrany, již nejsou součástí koncepce.

Předmětem posouzení jsou především „opatření“, tj. konkrétní opatření obecnějšího charakteru, kterými jsou naplňovány stanovené specifické cíle. V koncepci nechybí popis jednotlivých opatření, který blíže specifikují daná opatření. Opatření jsou dále rozdělena do ještě konkrétnějších podopatření, která jsou při vyhodnocení využita a pomáhají při konkretizaci posouzení vlivů na soustavu Natura 2000. Jako základní hodnotící prvek však byla použita úroveň opatření.

1.2 CÍL HODNOCENÍ

Posouzení vlivu návrhu koncepce Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast na soustavu Natura 2000 dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, je samostatnou částí vyhodnocení vlivu této koncepce na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivu na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů.

Cílem naturového hodnocení bylo zjistit, zda koncepce, respektive opatření v ní uvedené, ne/mohou mít významně negativní vliv na soustavu Natura 2000, konkrétně na ptačí oblasti a evropsky významné lokality a na předměty ochrany v nich a celistvost těchto lokalit, které mohou být předloženou koncepcí dotčené.

1.3 POSTUP VYPRACOVÁNÍ HODNOCENÍ

Zpracovatel posouzení spolupracuje se zpracovatelem koncepce cca od poloviny projektu, tj. od doby, kdy byl vytvořen první pracovní koncept Strategie integrované územní investice. Vzhledem ke skutečnosti, že se podoba koncepce dále vyvíjela, měl zpracovatel možnost podílet se na jejím zpracování formou průběžných připomínek. Z tohoto vyplývá jednak dobrá znalost celého procesu

tvorby strategie, tak i detailů samotné strategie a geneze jejího vzniku. Koncepce byla zpracována v průběhu let 2014 a 2015.

Zpracovatel rovněž zpracoval Oznámení koncepce dle Přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí ve znění pozdějších předpisů a současně žádosti o stanovisko dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zda koncepce může nebo nemůže mít významný vliv na soustavu Natura 2000.

Předložená koncepce rozpracovává vizi rozvoje zájmového území Strategie ITI a hlavní strategické cíle v pěti specifických cílech do jednotlivých opatření. K jednotlivým opatřením jsou krom jejich popisu a místy také navazujících podopatření uvedeny další informace – zdroje financování, vazba na dokumenty vymezující přijatelnost projektů nebo zpřesňující územní dimenzi a indikátory výstupu.

Opatření jsou předmětem předkládaného hodnocení. V opatřeních často není ani nemůže být známa konkrétní podoba řady aktivit (projektů), tj. především jejich lokalizace v území, velikost, způsob realizace apod. Hodnocení je z tohoto důvodu možno v řadě případů provést pouze v obecné rovině. Některé opatření jsou v rámci jejich popisu rozděleny až na úroveň podopatření (avšak v řadě případů je podopatření totožné s opatřením). Tato specifikace pomáhá zpřesňovat popis opatření a proto byla při vyhodnocení zohledňována také tato podopatření.

Naturové hodnocení vychází z textu předloženého návrhu koncepce, stanoviska příslušného orgánu ochrany přírody vydaných dle § 45i ZOPK a zpracování dalších odborných podkladů. Při hodnocení byla respektována „Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů“, jež byla vydána ve Věstníku MŽP v listopadu 2007.

2. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O KONCEPCI

Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast (dále jen ITI) je střednědobým koncepčním dokumentem zaměřeným zejména na plánovací období 2014 – 2020 (2022). Věnuje se vybraným strategickým cílům rozvoje území, které jsou považovány za klíčové pro další rozvoj aglomerace v příštích letech a současně financovatelné v rámci operačních programů na dané plánovací období. Koncepce současně zohledňuje další koncepční a strategické dokumenty pro řešené území.

Zpracování Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast reaguje zejména na požadavky nového plánovacího období 2014 – 2020, které je důležité jak na lokální, tak na krajské, národní i evropské úrovni a ve kterém bude kladen důraz na provázanost a synergické působení intervencí v území a současně na územní dimenzi dílčích investic.

Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast představuje zásadní dokument pro realizaci klíčových investic v metropolitní oblasti, které budou řešit problémy daného území z více než jedné prioritní osy jednoho nebo více programů financovaných z Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen "ESIF").

V dokumentu jsou v analytické části prostřednictvím socioekonomické analýzy identifikovány problémy a potřeby, které jsou dále shrnuty do SWOT analýzy a rozpracovány do logického schématu - stromu problémů a potřeb. Zároveň jsou identifikovány klíčoví stakeholdeři pro rozvoj území.

Ve strategické části je definována vize, strategické cíle a jednotlivé specifické cíle a opatření, a to ve vazbě na programy financované z evropských strukturálních fondů. U opatření jsou také uvedeny ještě dílčí podopatření – v některých případech se jedná o podopatření totožné s názvem opatření, v některých případech se jedná o větší počet podopatření. V dané části je deklarována vazba na horizontální témata a také vazba na strategické a koncepční dokumenty celorepublikové či regionální působnosti. V implementační části je popsán proces způsobu řízení ITI. Dokument je doplněn přílohami zahrnující finanční plán, analýzu rizik, seznam obcí aglomerace, relevantní mapy aj.

Dokument byl zpracován dle aktuálních verzí Manuálu pro integrované územní investice ITI a Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 – 2020. Jeho zpracování je možno rozdělit do následujících na sebe navazujících částí:

- Popis území a zdůvodnění jeho výběru
- Analytická část
- Strategická část
- Implementační část
- Přílohy

Součástí analytické části je také popis aktuálního stavu životního prostředí a identifikace problémů v této oblasti. Strategie vznikala kombinací expertního a komunitního přístupu. V průběhu přípravné fáze této strategie probíhala jednání a konzultace s jednotlivými významnými představiteli v území. Uskutečnila se setkání s představiteli samospráv a MAS z celého území aglomerace (zvlášť v Hradecké a Pardubické části), individuální setkání s představiteli větších měst aglomerace (Chrudim, Jaroměř, Přelouč, Chlumec nad Cidlinou), individuální jednání se zástupci nositele projektu Meziobecní spolupráce Svazu měst a obcí ČR, společná jednání zástupců ITI a RIS 3 manažerů a dalších aktérů v rámci výzkumu a vývoje. Zároveň se uskutečnilo projednání zaměření ITI se zástupci významných stakeholderů v území (dopravní podniky, technické služby měst, nemocnice, univerzity, firmy v oblasti, VaV).

Strategická část obsahuje rozvojovou vizi, dva strategické cíle, specifické cíle a opatření k naplnění těchto cílů. Strategická část byla formulována s účastí těchto čtyř pracovních skupin:

- PS 1 – Atraktivní environmentálně příznivá doprava
- PS 2 – Životní prostředí
- PS 3 – Vzdělávání a využití památek pro vzdělávání a rozvoj kreativního průmyslu
- PS 4 – Vysoké školy a spolupráce škol a firem v oblasti VaV

Níže uvádíme vizi rozvoje a její globální cíl a přehled prioritních oblastí, specifických cílů a opatření.

Vize strategie

Konkurenceschopná metropolitní oblast, která při svém rozvoji respektuje principy udržitelného rozvoje a posiluje znalosti svých obyvatel pro jejich uplatnění v praxi.

Strategické cíle

Strategický cíl 1	Udržitelná metropolitní oblast – zabývající se dopravou a životním prostředím
Strategický cíl 2	Chytrá a kreativní metropolitní oblast – zahrnující vzdělávání, výzkum, paměťové instituce a kulturní památky

Soupis specifických cílů a opatření je uveden v tabulce níže.

Tab. 1: Přehled specifických cílů a opatření

Strategický cíl	Specifický cíl	Č. opatření	Opatření	Podopatření
Udržitelná metropolitní oblast	SC 1.1 - Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost	1.1.1	Ekologická veřejná doprava	1.1.1.A Infrastruktura veřejné hromadné dopravy 1.1.1.B Vozový park veřejné hromadné dopravy
		1.1.2	Přestupní uzly v aglomeraci	1.1.2.A Přestupní uzly v aglomeraci
		1.1.3	Dopravní telematika	1.1.3.A: Dopravní systémy 1.1.3.B: Řízení dopravy
		1.1.4	Nemotorová doprava	1.1.4.A: Nemotorová doprava
	SC 1.2 - Snížit negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí	1.2.1	Vodní hospodářství	1.2.1.A Ochrana vod 1.2.1.B Vodárenská soustava 1.2.1.C Protipovodňová ochrana
		1.2.2	Odpadové hospodářství	1.2.2.A Odpadové hospodářství
		1.2.3	Krajina a zeleň	1.2.3.A Krajina 1.2.3.B Sídlní zeleň
Chytrá a kreativní metropolitní oblast	SC 2.1 - Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci	2.1.1	Polytechnické vzdělávání a ICT konektivita škol a školských zařízení	2.1.1.A Infrastruktura škol a školských zařízení 2.1.1.B Klíčové kompetence žáků a studentů 2.1.1.C Relevance vzdělávání pro trh práce 2.1.1.D Rozvoj podmínek pro inkluzivní vzdělávání 2.1.1.E Sociální integrace dětí a žáků 2.1.1.F Popularizace vědy
	SC 2.2 - Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace	2.2.1	Kapacity pro výzkum, vývoj a inovace	2.2.1.A Kapacity výzkumu a spolupráce výzkumných organizací s aplikační sférou 2.2.1.B Podnikový výzkum, vývoj a inovace 2.2.1.C Nemovitosti pro podnikatelskou činnost 2.2.1.D Školící střediska firem
		2.2.2	Podpůrné instituce výzkumu, vývoje a inovací	2.2.2.A Infrastruktura a služby pro rozvoj podniků 2.2.2.B Služby pro začínající podniky
	SC 2.3 - Rozvinout kulturní a kreativní oblast	2.3.1	Paměťové instituce a kulturní památky	2.3.1.A Paměťové instituce a kulturní památky

3. ÚDAJE O EVROPSKY VÝZNAMNÝCH LOKALITÁCH A PTAČÍCH OBLASTECH

3.1 IDENTIFIKACE DOTČENÝCH LOKALIT

Do zájmového území metropolitní oblasti zasahují následující dvě Ptačí oblasti (PO):

- Bohdanečský rybník
- Komárov

Do zájmového území metropolitní oblasti zasahují následující Evropsky významné lokality (EVL):

- Bohdanečský rybník a rybník Matka
- Buky u Vysokého Chvojna
- Bystřice
- Černý Nadýmač
- Dolní Chrudimka
- Chlumec – Karlova Koruna
- Josefov – pevnost
- Kanice – lesní rybník
- Kunětická hora
- Mazurovy chalupy
- Michnovka-Pravy
- Na Plachtě
- Nechanice – Lodín
- Olešnice
- Orlice a Labe
- Pardubice
- Piletický a Librantický potok
- Slatinná louka u Roudničky
- Stará Metuje
- Týnišťské Poorličí
- U Pohránovského rybníka
- Uhersko
- Vražba
- Zadní Machová

- Žernov

Níže se nachází stručný popis PO a EVL nacházející se v metropolitní oblasti, včetně popisu předmětů jejich ochrany (Zdroj: AOPK ČR, www.natura2000.cz [cit. 2015-07-23]).

3.2 ZÁKLADNÍ POPIS DOTČENÝCH LOKALIT

Níže jsou uvedeny základní informace o jednotlivých potenciálně dotčených lokalitách.

3.2.1 Ptačí oblasti

3.2.1.1 PO Bohdanečský rybník

Kód Natura:	CZ0531012
Rozloha:	306,75 ha
Nadmořská výška:	220 – 220 m n. m.
Předmět ochrany:	Populace chřástala kroupnatého a jeho biotop
Katastrální území:	Lázně Bohdaneč

Lokalita se nachází v Pardubické kotlině, 8 km SZ od Pardubic a 0,5 km S od obce Lázně Bohdaneč. Území není rozsáhlé, je tvořeno převážně vodní plochou 5 rybníků (Bohdanečský rybník, rybník Matka, 3 Zábranské rybníky) a přilehlými rákosovými porosty, měří 3 km na délku a 1,6 km v nejširším místě. Biotopově převládají plochy mokřadů od porostů rákosin ve vodě i na podmáčených místech, přes ostřicové mokré a vlhké louky, až po louky kosené. Lokalita je hnízdištěm, shromaždištěm, tahovou zastávkou a zimovištěm, a to i pro druhy přílohy I směrnice o ptácích. Celkem bylo v oblasti zaznamenáno 168 druhů ptáků. Cílovým druhem oblasti je chřástal kroupnatý (*Porzana porzana*) s 6 – 10 volajícími samci. Lokalita je zranitelná intenzivním rybochovem, vysokými stavy prasete divokého a sukcesí (zazemňování vodních ploch, stárnutí rákosin).

3.2.1.2 PO Komárov

Kód Natura:	CZ0531013
Rozloha:	2030,75 ha
Nadmořská výška:	226 – 264 m n. m.
Předmět ochrany:	Populace motáka pilicha, kalouse pustovky a jejich biotopy

Katastrální území: Dašice, Dolní Roveň, Dolní Ředice, Holice v Čechách, Horní Roveň, Horní Ředice, Kladina, Komárov u Holic, Lány u Dašic, Ostřetín

Lokalita se nachází v Pardubické kotlině, cca 5 km SV od Pardubic a leží mezi obcemi Dašice, Dolní Roveň, Ostřetín a Časy. Území zaujímá plochu 10 km na délku a 4 km na šířku. Jedná se o zemědělskou krajinu s převahou orné půdy, ale také s remízky a s plochami s vyšší hladinou spodní vody zarůstající porosty ostřic a trav. Lokalita je významným zimovištěm a hromadným nocovištěm motáka pilicha (*Circus cyaneus*) a kalouse pustovky (*Asio flammeus*). K nocování jsou užívány podmáčené plochy s ostřicovými enklávami, starými neposečenými travními porosty a nesklizeným obilím a vojtěškou. K lovu kořisti jsou přednostně využívány nízké travní porosty, podmáčené neobdělávané plochy a sklizená obilná a vojtěšková pole. Pustovky v území rovněž nepravidelně hnízdí v počtu až 3 - 5 párů. Jedná se také o významnou tahovou lokalitu pro dravce, bahňáky a jeřába popelavého (*Grus grus*). Zranitelnost lokality spočívá v pěstování nevhodných plodin (kukuřice), v likvidaci úhorů a v rušení a nezákonném odstřelu dravců a sov. Problémem je malá rozloha území, která nezahrnuje dostatečné plochy všech potřebných biotopů (nocování, zajištění potravy) a plánovaná komunikace R1/35 navržená středem ptačí oblasti (v případě realizace dojde ke zničení nejceněnějšího území, navíc bude docházet ke kolizím ptáků s motorovými vozidly).

3.2.2 Evropsky významné lokality

3.2.2.1 EVL Bohdanečský rybník a rybník Matka

Kód Natura: CZ0533308
Rozloha: 251,3 ha
Nadmořská výška: 216 – 222 m n. m.
Předmět ochrany: lokalita kuňky ohnivé, lesáka rumělkového, modráska bahenního, vážky jasnoskvrnné
Katastrální území: Křičín, Lázně Bohdaneč

Lokalita se nachází na severozápadním okraji Lázní Bohdaneč v nadmořské výšce 220 metrů. Lokalitu tvoří mělké rybníky s bohatě vyvinutou vegetací vodních makrofyt, na něž navazují mokré a suché rákosiny, bezkolencové a ostřicové louky, vrbové křoviny, olšiny a vlhké acidofilní doubravy. Mokřady a tůně v okolí rybníků Bohdanečského a Matka jsou vhodným biotopem pro kuňku ohnivou (*Bombina bombina*), na rákosiny a luční společenstva jsou vázány vzácné druhy bezobratlých, jako například vážka jasnoskvrnná (*Leucorrhinia pectoralis*) a modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*). V lesních porostech žije lesák rumělkový (*Cucujus cinnaberinus*). Řada vzácnějších druhů patří mezi

vodní makrofyta. Bezkolencové louky jsou významné bohatou populací prstnatce pleťového (*Dactylorhiza incarnata*; 1000 rostlin). Zranitelnost biotopu spočívá v intenzivním chovu ryb a vodní drůbeže, v nedovolené manipulaci s vodní hladinou a zarůstáním vodní hladiny a lučních společenstev expanzivním rákosem.

3.2.2.2 EVL Buky u Vysokého Chvojna

Kód Natura:	CZ0533297
Rozloha:	29,5 ha
Nadmořská výška:	275 – 279 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita páchníka hnědého
Katastrální území:	Bělečko, Vysoké Chvojno

EVL se nachází v PR Buky u Vysokého Chvojna, 3 km SSV od obce Vysoké Chvojno. Pro lokalitu je typická entomofauna dendrifilních a mykoxylófágních brouků a dvoukřídlých podmíněna kontinuitou vývoje starého lesního porostu. V lokalitě je jeden z mála zachovalých výskytů páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*) v přírodním prostředí (v původním lesním porostu). Lokalita není aktuálně ohrožena, potenciálně by mohl představovat ohrožení jakýkoli zásah do charakteru porostu či aplikace pesticidů v okolí. Hlavní obecnou zásadou ochrany páchníka je ponechávání starých dutých stromů, tedy zachovat v lokalitě lesní věkově rozrůzněné porosty včetně ponechání vybraných starých dutých stromů v porostu.

3.2.2.3 EVL Bystřice

Kód Natura:	CZ0523264
Rozloha:	51,7 ha
Nadmořská výška:	235 – 290 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita velevruba tupého
Katastrální území:	Benátky, Boharyně, Březovice, Cerekvice nad Bystřicí, Dohalice, Dolní Černůtky, Hněvčevy, Jeřice, Kunčice u Nechanic, Lubno u Nechanic, Mokrovousy, Mžany, Nechanice, Popovice u Nechanic, Sadová u Sovětic, Sobětuš, Sovětice, Staré Nechanice, Třebovětice, Třesovice

EVL tvoří říčka Bystřice (přítok Cidliny) mezi Březovicemi a Boharyní, asi 12 km SZ od H. Králové. S výjimkou jediného úseku zde byl zjištěn spíše ojedinělý výskyt velevruba tupého (*Unio crassus*), který dává předpoklad k výskytu slabé a rozptýlené populace. Jedná se o jednu z cca 10 lokalit velevruba v Čechách. Velevrub tupý je zranitelný ke znečištění a eutrofizaci vod a ke zvýšenému přísunu půdních částic ze zemědělské půdy vodní erozí. Problémem jsou také příčné stavby znemožňující migraci rybích hostitelů, regulace a jiné zásahy do vodních toků.

3.2.2.4 EVL Černý Nadýmač

Kód Natura:	CZ0534050
Rozloha:	24,4 ha
Nadmořská výška:	223 – 226 m n. m.
Předmět ochrany:	přírozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition; lokalita puchýřky útlé
Katastrální území:	Břehey, Vlčí Habřina

Lesní rybník Černý Nadýmač se nachází cca 1,5 km JJZ od obce Vlčí Habřina. V lokalitě se nachází význačná vegetace vodních makrofyt a druhů obnažených dnů, obecně se jedná o lokalitu významnou z batrachyologického a ornitologického hlediska. Dominantou je vodní plocha rybníka (rozloha cca 13 ha) s makrofytní vegetací přírodně eutrofních a mezotrofních vod (V1F, při letnění – vegetace letněných rybníků - M2.1), lemovaná rákosinami eutrofních stojatých vod (M1.1). Vodní plocha je využívána k polointenzivnímu chovu ryb (násadový rybník). Ve vegetační sezóně 2002 byl rybník letněn. Na rybníčním dně se objevila druhově pestrá společenstva obnažených dnů s dominantami: puchýřka útlá (*Coleanthus subtilis*), ostřice šáchorovitá (*Carex bohemica*), blatěnka vodní (*Limosella aquatica*), myší ocásek nejmenší (*Myosurus minimus*), kalužník šruchový (*Peplis portula*), jitrocel chudokvětý (*Plantago uliginosa*), mochna poléhavá (*Potentilla supina*) atd. V roce 2003 byl rybník znovu napuštěn. V lokalitě je také významné zastoupení kuňky ohnivé (populace řádově tisíců jedinců). Ohrožení výše zmíněných druhů představuje zintenzivnění chovu ryb (vyžírací tlak rybí obsádky, hnojení, vápnění dna, odstraňování nárostů makrofytní vegetace apod.) a odbahnění rybníka v celém rozsahu. Pro kuňku je nebezpečím intenzivní chov ryb a případné nevhodné odbahnění rybníka bez zachování vhodného litorálu.

3.2.2.5 EVL Dolní Chrudimka

Kód Natura:	CZ0534052
Rozloha:	65,6 ha
Nadmořská výška:	221 – 239 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita klínatky rohaté
Katastrální území:	Černá za Bory, Drozdice, Hostovice u Pardubic, Mnětice, Nemošice, Pardubice, Pardubičky, Tuněchody, Úhřetice, Úhřetická Lhota, Vestec u Chrudimi

EVL tvoří úsek spodního toku Chrudimky od osady Kalousov u Tuněchod, (cca 3 km od Chrudimi) po jižní část města Pardubice zahrnující úsek v bývalém vojenském prostoru. Jedná se o z větší části zachovalý tok, ve středním úseku meandrující, který je biotopem významné populace klínatky rohaté (*Ophiogomphus cecilia*). Kromě cílového druhu klínatky rohaté se zde vyskytuje společenstvo reofilních druhů vážek (cenóza Gomphus – *Calopteryx splendens*), klínatka žlutonohá (*Gomphus flavipes*) a celkem početná populace motýlice lesklé (*Calopteryx splendens*). Nejhojnější vážkou je šidélko brvonohé (*Platycnemis pennipes*). Potenciální ohrožení může představovat stálá změna vodního režimu, případně havarijní znečištění vody chemickými nebo organickými produkty na horním úseku řeky (město Chrudim, zemědělství). Nevhodným zásahem by bylo tzv. pročištění koryta. Negativní vliv má i likvidace břehových porostů a nadměrné vysazování ryb. Problémem je návrh malého vodního díla na jezu Pod vinicí, který by ovlivnil průtokové poměry úseku Chrudimky, zvýšením hladiny cca o 1 m a kolísáním průtoku by došlo k podstatnému zhoršení až likvidaci vhodných stanovišť pro vývoj klínatky rohaté a tím k zániku populace.

3.2.2.6 EVL Chlumec – Karlova Koruna

Kód Natura:	CZ0523272
Rozloha:	19,2 ha
Nadmořská výška:	225 – 232 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita páchníka hnědého
Katastrální území:	Chlumec nad Cidlinou

Lokalita se nachází v okolí zámku Karlova Koruna, v Chlumci nad Cidlinou. Biotop tvoří zámecký park anglického typu složený z přírodě blízkých listnatých porostů a starých solitérů. Lokalita je refugiem xylofágního hmyzu – páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*). Ohrožení představuje

případné odstranění starých stromů. Hlavní obecnou zásadou ochrany tohoto druhu je ponechávání starých dutých stromů v oborách, alejích a parcích. V místech, kde hrozí kolize starých stromů (ohrožení majetku nebo obyvatel), je žádoucí provádět šetrné úpravy stromů (odborné ořezání větví, snížení těžiště kmene, částečné zastřešení dutin). Nepřípustné je vybírání trouchu a chemická konzervace dutin.

3.2.2.7 EVL Josefov – pevnost

Kód Natura:	CZ0523676
Rozloha:	41,4 ha
Nadmořská výška:	248 – 251 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita vrápence malého
Katastrální území:	Josefov u Jaroměře

Pevnost se nachází asi 1 km JV od Jaroměře. Lokalitu tvoří rozsáhlý systém podzemních chodeb pod pevností Josefov, která je zimovištěm netopýrů a regionálně významným zimovištěm vrápence malého (*Rhinolophus hipposideros*). Zranitelnost lokality spočívá v nelegální návštěvnosti v zimních měsících a použití otevřeného ohně. Ochrana lokality spočívá v uzavření veškerých přístupových cest proti nežádoucímu vstupu osob.

3.2.2.8 EVL Kanice – lesní rybník

Kód Natura:	CZ0523276
Rozloha:	0,5 ha
Nadmořská výška:	256 – 262 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita čolka velkého
Katastrální území:	Kanice u Petrovic

Lesní rybník se nachází asi 500 m severovýchodně od obce Kanice, 9,5 km SV od Nového Bydžova, 8 km JZ od Hořic. Lokalitu tvoří mělký lesní rybník s rákosovým porostem, lokalita je významná z hlediska výskytu čolka velkého (*Triturus cristatus*) v rámci území bývalého okresu Hradec Králové. Zranitelnost čolka spočívá v odbahňování a v intenzivním kaprokachním hospodářství. Vhodným managementem pro zachování biotopu čolka velkého je sečení rákosových porostů v podzimních a zimních měsících, jen částečné odbahnění a zachování litorálního pásma.

3.2.2.9 EVL Kunětická hora

Kód Natura:	CZ0533307
Rozloha:	26,9 ha
Nadmořská výška:	225 – 307 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita páchníka hnědého
Katastrální území:	Němčice nad Labem, Ráby

Lokalita se nachází cca 1 km SV od obce Ráby (4 km SV od Pardubic). Tvoří ji staré ovocné stromy (třešně) zejména na jihozápadním a jižním úpatí Kunětické hory. Vyskytuje se zde silně ohrožený páchník hnědý (*Osmoderma eremita*). Celé území Kunětické hory je významnou entomologickou lokalitou. Lokalita je potenciálně ohrožena aplikací pesticidů a absencí nových výsadeb. Hlavní zásadou ochrany páchníka je ponechávání starých dutých stromů. V místech, kde hrozí rozlomení stromů, je žádoucí provádět šetrné úpravy stromů (odborné ořezání větví, snížení těžiště kmene, částečné zastřešení dutin). Nepřípustné je vybírání trouchu a chemická konzervace dutin. Důležitá je postupná dosadba dalších stromů.

3.2.2.10 EVL Mazurovy chalupy

Kód Natura:	CZ0530064
Rozloha:	11,7 ha
Nadmořská výška:	266 – 271 m n. m.
Předmět ochrany:	bezkolencové louky na vápnatých, rašelinných nebo hlinito-jílovitých půdách
Katastrální území:	Hoděšovice

Lokalita se nachází asi 1,5 km S od Hoděšovic, cca 3 km SSV od Býště; u hranic s Královéhradeckým krajem. Jedná se o unikátní komplex vlhkých, slatinných a mezofilních luk. Mezi mokřadními společenstvy převažují druhově bohaté střídavě vlhké bezkolencové louky (T1.9) as. *Molinietum caeruleae*. V porostech dominuje bezkolenec modrý (*Molinia caerulea* agg.), v nekosených částech vytváří mocné trsy. Roste zde řada vzácných a ohrožených druhů rostlin. V mozaice s dalšími biotopy jsou přítomny mezofilní ovsíkové louky (T1.1) na jihozápadě, nevápnitá mechová slatiniště (R2.2) na východě s výskytem ostřice Davallovy (*Carex davalliana*), o. Hartmanovy (*C. hartmanii*) a prstnatcem májovým (*Dactylorhiza majalis*). Dalšími mokřadními společenstvy jsou rákosiny eutrofních stojatých vod (M1.1), vegetace vysokých ostřic (M1.7), reprezentovány as. *Caricetum gracilis* a *Caricetum acutiformis*, a eutrofní vegetace bahnitých substrátů (M1.3). V severní části

na kontaktu s vodotečí se nachází fragment vlhkých pcháčových luk (T1.5). Jedná se o as. Scirpetum sylvatici. Biotopy jsou často v mozaikách, místy tvoří plynulé přechody. Vlhčí části lokality jsou významné pro obojživelníky. V lokalitě se nachází bohaté populace mnoha ohrožených druhů: hořec hořepník (*Gentiana pneumonanthe*), kosatec sibiřský (*Iris sibirica*), rozrazil dlouholistý (*Pseudolysimachion longifolium*), hadí mord nízký (*Scorzonera humilis*), upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), vstavač kukačka (*Orchis morio*), ostřice Davallova (*Carex davalliana*) aj. Lokalita je závislá na stabilním vodním režimu a šetrném hospodaření – sečení.

3.2.2.11 EVL Michnovka-Pravy

Kód Natura: CZ0533012
Rozloha: 2,8 ha
Nadmořská výška: 251 – 276 m n. m.
Předmět ochrany: lokalita čolka velkého
Katastrální území: Michnovka, Pravy

Lokalita je tvořena dvěma menšími bezodtokovými tůňemi mezi okrajem listnatého lesa a sadem. Na severovýchodní straně je lokalita ohraničená silnicí Michnovka – Pravy, z jižní strany dálnicí D11. Kromě čolků velkých (*Triturus cristatus*) zde žijí další obojživelníci - kuňka ohnivá (*Bombina bombina*), čolek obecný (*Triturus vulgaris*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), ropucha obecná (*Bufo bufo*), skokan „zelený“ (*Rana synklepton esculenta*). Dalšími chráněnými druhy v lokalitě jsou užovka obojková (*Natrix natrix*), ještěrka obecná (*Lacerta agilis*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), lejsek šedý (*Muscicapa striata*), roháč obecný (*Lucanus cervus*), bublinatka jižní (*Utricularia australis*), krajník hnědý (*Calosoma inquisitor*), střevlík kožitý (*Carabus coriaceus*) a další druhy rodu *Carabus*. Lokalita je významná především díky silné populaci čolka velkého (odhad až 100 dospělých jedinců). Zranitelnost druhů spočívá v zanášení a zarůstání tůní a v možnosti střetů obojživelníků s dopravou na dálnici a místní komunikaci. V lokalitě je prováděn záchranný transfer obojživelníků v období migrace - po obvodu lokality směrem k dálnici byly nainstalovány trvalé bariéry s lapacími nádobami.

3.2.2.12 EVL Na Plachtě

Kód Natura: CZ0523010
Rozloha: 39,1 ha
Nadmořská výška: 239 – 248 m n. m.

Předmět ochrany: lokalita čolka velkého, modráška očkovaného, vážky jasnoskvrnné
Katastrální území: Nový Hradec Králové

Lokalitu tvoří bývalé vojenské cvičiště kolem rybníků Jáma a Plachta na jihovýchodním okraji Hradce Králové. Jedná se o přírodovědecky cennou lokalitu, která se zachovala díky neustálému narušování písčitého povrchu. Území je tvořeno mozaikou stanovišť s různou vlhkostí od rybníků přes různá stadia mokřadů po suchá vřesoviště. Vedle čolka velkého (*Triturus cristatus*) a vážky jasnoskvrnné (*Leucorrhinia pectoralis*) bylo na lokalitě zjištěno 900 druhů brouků - např. střevlíček *Chlaenius spoliatus* (jediná lokalita v kraji), bezkřídlé terrikolní druhy nosatců - *Coniocleonus nebulosus* a *Coniocleonus turbatus*, psamofilní *Leiodes rubiginosa*, callunobiont střevlíček *Bradycellus ruficollis*. Vyskytuje se zde 750 druhů motýlů, 220 druhů blanokřídlých, 49 druhů vážek, 14 druhů obojživelníků, listonoh a žábronožka letní. Hrozbou pro danou lokalitu je zarůstání náletovými dřevinami a nová výstavba v těsném sousedství. Je zde střet s územním plánem z hlediska zimovišť čolka velkého v okolí lokality.

3.2.2.13 EVL Nechanice – Lodín

Kód Natura: CZ0520030
Rozloha: 1562,5 ha
Nadmořská výška: 238 – 279 m n. m.
Předmět ochrany: smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy; dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum
Katastrální území: Barchov, Chmelovice, Kobylce, Kunčice u Nechanic, Lodín, Nechanice, Nerošov, Petrovice u Nového Bydžova, Prasek, Staré Nechanice, Suchá u Nechanic, Tůně u Nechanic, Velké Babice, Zdechovice u Nového Bydžova, Zvíkov nad Bystřicí

Jedná se o několik lesních komplexů mezi obcemi Nechanice, Prasek, Barchov a Mžany. V lesích, jež tvoří kostru přírodního komplexu, jsou vůdčím společenstvem hercynské dubohabřiny. Ty přecházejí na náhorních plošinách v suché acidofilní doubravy. Na vlhčích stanovištích jsou pak přítomny lužní společenstva (údolní jasanovo-olšové luhy, potoční a degradované luhy), maloplošně se vyskytují i mokřadní olšiny a vlhké acidofilní doubravy. Nelesní společenstva se vyskytují jen maloplošně. Na okrajích lesů jsou přítomna lemová společenstva: vysoké mezofilní a xerofilní křoviny a mezofilní bylinné lemy. Lesní komplexy na Nechanicku patří k typickým enklávám přírodě blízkých společenstev v pánvi mezi Hradcem Králové a Jičínem. Rostou zde ohrožené druhy: *Melica picta*, *Primula veris*, *Lilium martagon*, *Sedum telephium*, *Sorbus torminalis* aj. Východní cíp největšího

lesního komplexu protíná Bystřice - lokalita *Unio crassus*. Zranitelnost je dána způsobem lesního hospodaření, na němž je plně závislá funkčnost této lokality. Lesní porosty jsou převáděny holosečemi z výmladkového a středního lesa na vysoký les (ze semene), přičemž nejsou při výsadbě rozlišovány dub letní a zimní a původ žaludů je zpravidla neznámý. Nezanedbatelný není ani vliv zvýšených stavů spárkaté zvěře (srnec) na lesní porosty, zejména ve vztahu k možnostem přirozené obnovy.

3.2.2.14 EVL Olešnice

Kód Natura:	CZ0523283
Rozloha:	390,4 ha
Nadmořská výška:	224 – 253 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita roháče obecného
Katastrální území:	Chlumec nad Cidlinou, Lovčice u Nového Bydžova, Olešnice nad Cidlinou, Převýšov

Lokalita se nachází na sz. okraji obce Olešnice u Chlumce nad Cidlinou. Jedná se o starý přirozený dubový porost s výskytem xylofágních a mykoxylofágních druhů hmyzu. Především se jedná o významnou lokalitu roháče obecného v rámci celých východních Čech. Tato oblast výskytu navazuje na velmi početnou středočeskou populaci v NPR Žehuňská obora a spolu s ní má v rámci celých Čech nadregionální význam. Potenciální ohrožení skýtá případná aplikace pesticidů, nevhodné lesnické zásahy (např. odstraňování starého dřeva - stromů, pařezů). Vhodný management představuje zavedení výběrového lesního hospodaření do vybraných lesních porostů, s ponecháváním skupin starých stromů (vč. torz a jejich zbytků) v porostech až do stádia rozpadu, ponechávání pařezů pokácených stromů.

3.2.2.15 EVL Orlice a Labe

Kód Natura:	CZ0524049
Rozloha:	2683,2 ha
Nadmořská výška:	214 – 295 m n. m.
Předmět ochrany:	smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy; otevřené trávníky kontinentálních dun s paličkovcem a psinečkem; přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition; nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Vallitricho-Batrachion</i> ; bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-

Katastrální území: jílovitých půdách; vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpínského stupně; extenzivní sečené louky nížin až podhůří; smíšené lužní lesy s dubem letním, jilmem vazem, jilmem habrolistým, jasanem ztepilým nebo jasanem úzkolistým podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie; lokalita bolena dravého, klínatky rohaté, vydry říční
Albrechtice nad Orlicí, Běleč nad Orlicí, Běstovice, Blešno, Borohrádek, Bošín u Chocně, Březhrad, Bukovina nad Labem, Častolovice, Čestice u Častolovic, Číčov, Doudleby nad Orlicí, Dražkov nad Labem, Dříteč, Hradec Králové Hrobice, Kostelec nad Orlicí, Krňovice, Kunětice, Lípa nad Orlicí, Lukovna, Malá Čermná nad Orlicí, Malšova Lhota, Malšovice u Hradce Králové, Němčice nad Labem, Nepasice, Nový Hradec Králové, Opatovice nad Labem, Petrovice nad Orlicí, Plchovice, Plchůvky, Počaply nad Loučnou, Pražské Předměstí, Sezernice nad Loučnou, Slezské Předměstí, Svinary, Šachov u Borohrádku, Štěnkov, Štěpánovsko, Třebechovice pod Orebem, Třebeš, Týniště nad Orlicí, Újezd u Chocně, Velká Čermná nad Orlicí, Vyhnánov, Vysoká nad Labem, Zdelov, Žďár nad Orlicí

Lokalitu tvoří niva toku Orlice od soutoku Tiché a Divoké Orlice (Čestice, Žďár nad Orlicí) po východní okraj Hradce Králové, Divoká Orlice až po Doudleby nad Orlicí, Tichá Orlice až po Chocně, tok Labe od Sezemic po soutok s Orlicí v Hradci Králové. Jedná se o velmi zachovalou a funkční nivu toku Orlice s přirozeným meandrujícím korytem, četnými slepými rameny a charakteristickou lužní a nivní vegetací. Tok Orlice mimo intravilán města Hradce Králové je minimálně regulován zásahy do koryta (pouze kamenné záhozy v nejvíce erodovaných částech – v místech ohrožení zástavby v obcích apod.). Povodňové průtoky výrazně ovlivňují erozní činnost toku. Vznikají meandry, odstavují se nová slepá ramena, zatímco ve starých ramenech probíhá proces zazemňování. Niva Orlice představuje významný a rozsáhlý ekosystém s fungujícími přírodními procesy a vysokou diverzitou sukcesních stadií. Velmi cenná jsou slepá ramena a tůň v nivě Orlice s výskytem řady ohrožených druhů. Zpravidla se jedná o vodní plochy s vyšší druhovou diverzitou vodních makrofyt, např. bublinatka jižní (*Utricularia australis*), růžkatec ostnitý (*Ceratophyllum demersum*), vodňanka žabí (*Hydrocharis morsus-ranae*), řezan pilolistý (*Stratiotes aloides*) aj. Na bahnité substráty zazemněných slepých ramen a rybníků je vázána eutrofní vegetace, k jejím dominantám patří žabník jitrocelový (*Alisma plantago-aquatica*), žabník kopinatý (*A. lanceolata*), zblochan vzplývavý (*Glyceria fluitans*), rdesno peprník (*Persicaria hydropiper*), slepá ramena, podmáčené terénní deprese v nivních loukách a vodoteče doprovází rákosiny eutrofních stojatých vod a vegetace vysokých ostřic. Z lučních společenstev jsou významné porosty aluviálních psárkových luk v nivě Orlice (plošně nejvíce zastoupený biotop) a fragmenty bezkolencových luk. Biotopově významná je lokalita Bělečský písňík, kde byl lidskou činností vytvořen umělý ekosystém vytěžené

pískovny zaplněné vodou, obnažených písků a podmáčených terénních depresí s probíhajícím procesem rašelinění. Na těchto plochách se hojně vyskytuje rosnatka okrouhlostá (*Drosera rotundifolia*), plavuňka zaplavovaná (*Lycopodiella inundata*). Z lesních biotopů jsou nejhodnotnější lužní porosty, které se však v území vyskytují fragmentárně (údolní jasanovo-olšové luhy, tvrdé a měkké luhy nížinných řek, příp. mokřadní olšiny). Území je hodnotné i ze zoologického hlediska. Z naturových druhů se zde vyskytuje vydra říční (*Lutra lutra*), klínatka rohatá (*Ophiogomphus cecilia*), bolen dravý (*Aspius aspius*), z dalších ledňáček říční (*Alcedo atthis*), kulík říční (*Charadrius dubius*), pisík obecný (*Actitis hypoleucos*). Spojená Orlice do Albrechtic a Labe od soutoku s Loučnou představují jedinečnou lokalitu pro stabilní rozmnožující se populaci bolena dravého.

Hlavní ohrožení lokality spočívá v zásahu do koryta toku a v zásahu do přirozeného vývoje vodního toku. Negativní vliv má likvidace břehových porostů a nadměrné vysazování ryb. Problémem jsou také invazivní nepůvodní druhy stanovištně vytlačující druhy původní jako netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera*), křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*), slunečnice topinambur (*Helianthus tuberosus*) aj.

3.2.2.16 EVL Pardubice

Kód Natura:	CZ0533309
Rozloha:	2,2 ha
Nadmořská výška:	213 – 213 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita páchníka hnědého
Katastrální území:	Pardubice

Lokalita se nachází pod zámkem v intravilánu města Pardubice. Jedná se o starou lipovou alej, která je zbytkem rozsáhlejší aleje, původně vedoucí až k Lázním Bohdaneč. Dnes je zde několik desítek starých lip, včetně dutých stromů. Ve ztrouchnivělém dřevě se nachází silně ohrožený páchník hnědý (*Osmoderma eremita*), který je zde dlouhodobě sledován. Lokalita je především ohrožena odstraňováním starých stromů a dalšími urbanistickými zásahy. Hlavní zásadou ochrany tohoto druhu je ponechávání starých dutých stromů v aleji. V místech, kde hrozí kolize starých stromů (ohrožení majetku nebo obyvatel), je žádoucí provádět šetrné úpravy stromů (odborné ořezání větví, snížení těžiště kmene, částečné zastřešení dutin). Nepřípustné je vybírání trouchu a chemická konzervace dutin.

3.2.2.17 EVL Piletický a Librantický potok

Kód Natura:	CZ0523006
Rozloha:	25,3 ha
Nadmořská výška:	231 – 248 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita šidélka ozdobného
Katastrální území:	Bukovina u Hradce Králové, Piletice, Rusek

Piletický potok vzniká v městské části Hradce Králové - Rusek soutokem Librantického a Černilovského potoka. Teče směrem na jihozápad, poblíž centra Hradce Králové se vlévá do Labe. Librantický potok pramení nad obcí Librantice (cca SV od Hradce Králové) a teče kolem obce Divec a lesu Ouliště do Ruseka. EVL je jedinou lokalitou výskytu šidélka ozdobného (*Coenagrion ornatum*) v ČR. Piletický potok je zrevitalizovaný, koryto je sice narovnané, ale nezpevněné, s nánosy organického materiálu a štěrkopísku s porosty makrofyt: především *Glyceria sp.*, *Sparganium sp.*, *Callitriche sp.*, aj. Mezi těmito nánosy s vodními rostlinami se vytváří drobné meandry. Je poměrně zachována vertikální členitost koryta – střídání hlubokých tůní, často nezarostlých i dosti zarostlých brodů. Librantický potok má bohatou vegetaci s žabníkem jitrocelovým (*Alisma plantago aquatica*) aj., některé části toku zarůstají chřasticí rákosovitou (*Phalaris arundinacea*). Podmínkou výskytu šidélka je bohatá vegetace litorálních rostlin, proto jeho ohrožení spočívá ve významnějším odstraňování vegetace v korytě a březích. Problémem je také prohlubování koryta a odstraňování nánosů (tzv. čištění koryta). Průběžně dochází ke střetu mezi zájmy protipovodňové ochrany (postřik herbicidy, hloubení koryta) a druhové ochrany šidélka (ponechání porostů rostlinných druhů, do nichž klade vajíčka). S ochranou druhu je ve střetu také intenzivní obhospodařování některých přilehlých zemědělských pozemků.

3.2.2.18 EVL Slatinná louka u Roudničky

Kód Natura:	CZ0523266
Rozloha:	7,6 ha
Nadmořská výška:	244 – 248 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita vrkoče útlého
Katastrální území:	Roudnička

Lokalita zahrnuje celý prostor slatinné louky mezi rybníky Datlík a Roudnička nacházejících se při jižním okraji města Hradec Králové. Slatinná louka (ohraňovaná rákosinou a olšinou) představuje

centrum PP Roudnička a Datlík, jedná se o druhově velmi bohaté louky svazu *Caricion davallianae* (ostřicovo-mechová společenstva vápnitých slatinišť) v okolí rybníků. Jedná se o významnou lokalitu vrkoče útlého (*Vertigo angustior*). Příznivý chemismus substrátu umožnil rozvoj heliofilních druhů, v nichž *Vertigo angustior* patří mezi dominantní druhy. Lokalita je důležitým biocentrem v zemědělské krajině. Ohrožením lokality může být nesprávné kosení (poškození rašelinných trsů – bultů), turismus či pro lokalitu nevhodné rekonstrukce rybníků.

3.2.2.19 EVL Stará Metuje

Kód Natura:	CZ0523288
Rozloha:	23,4 ha
Nadmořská výška:	249 – 256 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita klínatky rohaté
Katastrální území:	Jaroměř, Josefov u Jaroměře, Rychnovek, Starý Ples, Šestajovice u Jaroměře

Jedná se o odstavené koryto Staré Metuje na levém břehu Nové Metuje před vtokem do Jaroměře. EVL je významnou lokalitou klínatky rohaté na území Královéhradeckého kraje. Zranitelnost lokality spočívá v regulaci koryta a manipulaci s vodní hladinou. Management zahrnuje zachování a ochranu přirozených úseků vodotečí a ochranu vod před znečištěním. Při budování jezů, opravách mostů či revitalizacích apod. je potřeba vytvářet proudné písčité úseky bez vegetace, které jsou vhodné k osídlení larvami.

3.2.2.20 EVL Týnišťské Poorličí

Kód Natura:	CZ0523290
Rozloha:	648,7 ha
Nadmořská výška:	242 – 254 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita páchníka hnědého
Katastrální území:	Petrovice nad Orlicí, Štěnkov, Třebechovice pod Orebem, Týniště nad Orlicí

Jedná se o rozsáhlé lesní území mezi Třebechovicemi pod Orebem a Týništěm nad Orlicí. Území je protažené ve směru SZ - JV, zahrnuje stávající PP U gloriety, U Houkvice, U Černoblatské louky a navazující zachovalé porosty (Končiny, Micherovka, Rybníky, Tyčková). Lokalitu tvoří smíšené lesy, rybníky a staré výsadby (např. na hrázích a podél cest) dubů. EVL je prioritní území v rámci Královéhradeckého kraje z hlediska ochrany lesní entomofauny. Zahrnuje celý areál bývalých obor

mezi Třebechovicemi pod Orebem a Týništěm nad Orlicí s největším množstvím reliktních a bioindikačně významných arborikolních druhů. Výskyt páchníka hnědého (*Osmoderma eremita*) je vázán především na staleté duté duby, rostoucí na bývalých hrázích, podél lesních cest apod. V dutinách vyplněných substrátem, zpracovaným larvami páchníků (případně zlatohlávků), se vyskytují ohrožené druhy kovaříků, např. *Reitterelater dubius* a *Elater ferrugineus*. Lokalita je potenciálně ohrožena změnami lesního hospodaření a hydrologických poměrů a nevhodným lesním hospodářstvím.

3.2.2.21 EVL U Pohránovského rybníka

Kód Natura:	CZ0533005
Rozloha:	66,2 ha
Nadmořská výška:	218 – 225 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita lesáka rumělkového
Katastrální území:	Ohrazenice, Pohránov, Serbtín, Srch

Lokalita se nachází zhruba 4,5 km SSZ od centra Pardubic, mezi Pohránovem (místní část obce Srch) a Doubravicemi (místní část Pardubic), v těsné blízkosti Pohránovského rybníka, který není součástí lokality. Území je z jihozápadu ohraničeno silnicí Doubravice - Hrádek, z východu železniční tratí Pardubice - Hradec Králové. V lokalitě se nachází celkem zachovalý přirozený lužní porost přiléhající k břehu rybníka, na něj navazují borovo-dubové lesy. Výskyt lesáka rumělkového (*Cucujus cinnaberinus*). V lokalitě byla nalezena až stovka larev lesáka rumělkového v topolových torzech (usychající a polámané stromy po vichřici) a pařezech. Lokalita je významným hnízdištěm a především tahovou zastávkou celé řady ptáků. Populaci lesáka by ohrozilo odstranění padlých a "nemocných" starých stromů jako potenciálního zdroje "nákazy" produkčního lesa houbovými chorobami a škůdci a holosečný způsob těžby.

3.2.2.22 EVL Uhersko

Kód Natura:	CZ0533316
Rozloha:	81,2 ha
Nadmořská výška:	239 – 250 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita lesáka rumělkového
Katastrální území:	Městec, Opočno nad Loučnou, Ostrov, Trusnov, Turov nad Loučnou, Uhersko

EVL zahrnuje PR Bažantnici v Uhersku a nivu řeky Loučné mezi obcemi Turov a Opočno v úseku cca 4 – 5 km. Pro PR Bažantnici je typický listnatý les s ojedinělými starými stromy, nivu Loučné tvoří břehové porosty podél řeky a náhonů. Jedná se o ojedinělou lokalitu výskytu lesáka rumělkového (*Cucujus cinnaberinus*), v Čechách velmi lokálního a vzácného arborikolního druhu žijícího pod kůrou především listnatých dřevin. Dravé larvy napadají larvy a kukly jiného podkorního hmyzu (např. larvy červenáček *Pyrochroa coccinea*). Obecně je lokalita refugiem xylofágního hmyzu. Lokalita je potenciálně ohrožena změnou vodního režimu, aplikací pesticidů a odstraňováním starého dřeva. Podstatné je zabránit bezdůvodnému kácení odumírajících nebo odumřelých stromů v lužních porostech.

3.2.2.23 EVL Vražba

Kód Natura:	CZ0522127
Rozloha:	6,6 ha
Nadmořská výška:	261 – 306 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita zvonovce liliolistého
Katastrální území:	Habřina

Lesní komplex Vražba se nachází 1 km SSZ od obce Habřina, JJV od stavení Mlýn Podhrad a cca 13 km na S od Hradce Králové. Jedním z cenných biotopů v lokalitě je dubohabrový porost (L3.1), který je zachován především v severozápadní části lokality, kde je soustředěna největší část populace zvonovce liliolistého (*Adenophora liliifolia*). EVL je jednou z 5 lokalit zvonovce liliolistého v ČR, v EVL Vražba se v současné době nachází významná a vitální populace (v roce 2003 - 170 lodyh). Téměř polovina území je přeměněna ve smíšený porost, místy až smrkovou monokulturu, přesto v ní část populace zvonovce přežívá společně s některými druhy dubohabřin. Vhodným managementem lze smrkový porost v obmětí převést na dubohabřinu bez pasečného stadia a vytvořit vhodné podmínky pro populaci zvonovce liliolistého. Pro zachování a podporu populace zvonovce je nutná obnova porostu skupinovitými sečemi s dosadbou dubu.

3.2.2.24 EVL Zadní Machová

Kód Natura:	CZ0522129
Rozloha:	15,0 ha
Nadmořská výška:	288 – 300 m n. m.
Předmět ochrany:	lokalita střevíčníku pantoflíčku

Katastrální území: Rašovice u Týniště nad Orlicí

Jedná se o podmáčený les severně od Rašovického rybníka v Rašovicích. Neobvyklý biotop pro druh střevíčník pantoflíček (*Cypripedium calceolus*) hostí životaschopnou populaci o desítkách trsů se stovkami kvetoucích jedinců. Za současného stavu nehrozí populaci nebezpečí, může však k němu dojít např. holosečí na místě výskytu nebo stavebními úpravami na melioračních kanálech. Nežádoucí je intenzivní šíření jasanu ztepilého a výsadba smrků. Problémem je také zveřejňování lokality – vyrývání trsů do zahrádek. Management lokality spočívá v zachování přirozené skladby lesního porostu, v prořezávkách náletů jasanů a v likvidaci smrkových výsadeb. Nezbytné je zachovat stávající vodní režim lokality a neprohlubovat stávající síť odvodňovacích kanálů.

3.2.2.25 EVL Žernov

Kód Natura: CZ0530021

Rozloha: 312,4 ha

Nadmořská výška: 244 – 250 m n. m.

Předmět ochrany: Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition; přechodová rašeliniště a třasoviště; dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum; staré acidofilní doubravy s dubem letním na písčitých pláních

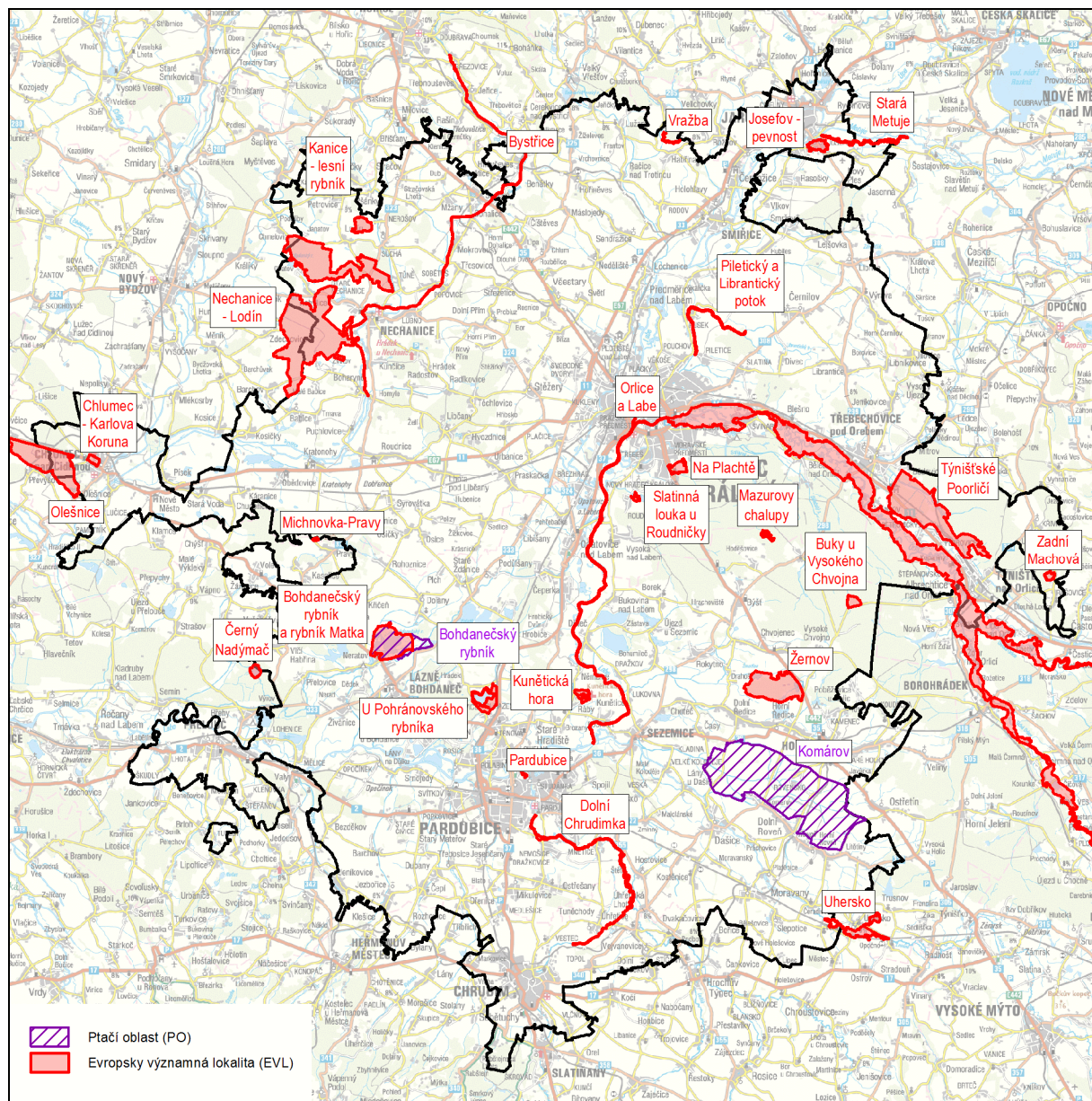
Katastrální území: Dolní Ředice, Horní Ředice, Chvojenec, Vysoké Mýto

Jedná se o lesní komplex asi 1 km jižně od obce Chvojenec a cca 1 km severně od obce Dolní a Horní Ředice, V část je ohraničena silnicí Hradec Králové - Holice. Území představuje pestrá mozaiku zachovaných původních porostů dubohabřin a doubrav s diagnostickými druhy, vodních společenstev, mokřadních biotopů a obhospodařovaných luk. Biotopy silně ovlivněné nebo vytvořené člověkem zauímají jen cca 7 % území. Lesní společenstva mají poměrně vyváženou a původnímu stavu blízkou skladbu – a to nejen v dřevinné, ale i v bylinné složce. V lesích se hospodář převážně výběrným způsobem. Součástí území je PR Žernov. Louky v PR jsou pravidelně sečené. Na území se vyskytuje mnoho chráněných a zajímavých druhů rostlin: např. krušík modronachový (*Epipactis purpurata*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), ostřice Davallova (*Carex davalliana*), ostřice rusá (*C. flava*), o. Hartmanova (*C. hartmanii*), hvozdík pyšný (*Dianthus superbus*), hořec hořepník (*Gentiana pneumonanthe*), lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*), bublinatka jižní (*Utricularia australis*) aj., celkem zde bylo nalezeno přes 450 druhů vyšších rostlin a 187 druhů vyšších hub. Z živočichů se zde vyskytuje např. 32 tesaříkovitých, řada motýlů, vážka šídlatka zelená a díky pестrosti a členitosti biotopů i řada

vodních, mokřadních a lesních obratlovců: např. 10 druhů obojživelníků, 145 druhů ptáků (např. bukač velký, bukáček malý, cvrčilka slavíková, čáp černý, chřástal vodní, rákosník velký aj.).

Celé území je citlivé na změnu vodního režimu lokality, která může nastat např. odlesnění větší plochy území, změnou rybníčního hospodaření nebo jinými zásahy do vodotečí a mokřadů. Kvalita vodních a mokřadních společenstev je zhoršena přikrmováním rybníků, přikrmováním ryb a kolísáním hladiny vody. Druhové složení lučních společenstev by negativně ovlivnil konec obhospodařování, hnojení, nebo naopak vícečetné sečení během roku. Lesní porost by negativně ovlivnila výsadba nevhodných druhů dřevin – smrk, borovice, hybridní topoly apod. Management lokality tedy spočívá v zachování stávajícího vodního režimu, ve snížení intenzity hospodaření v rybnících, extenzivním obhospodařování luk, v zachování původní dřevinné skladby v lesích, silněji pozměněné porosty postupně převést k přirozenější druhové skladbě.

Obr. 1: Ptačí oblasti a Evropsky významné lokality soustavy Natura 2000 zasahující do Hradecko-pardubické metropolitní oblasti

Zdroj: AOPK ČR 2014

4. HODNOCENÍ VLIVŮ KONCEPCE NA EVL A PO

4.1 ZHODNOCENÍ ÚPLNOSTI PODKLADŮ PRO POSOUZENÍ

Naturové hodnocení předložené koncepce bylo prováděno metodou ex ante (tedy v průběhu zpracování samotné koncepce). Podklady dodané zadavatelem v podobě celého dokumentu jsou dostatečné pro provedení hodnocení. Vzhledem k tomu, že část opatření je spíše systémových a nemají fyzický průřez do území a ani u opatření s průřezem v území neznáme jejich konkrétní podobu (především lokalizaci apod.), není možné provést hodnocení dostatečně podrobně pro konkrétní předměty ochrany. Z tohoto důvodu je u některých z těchto opatření (aktivit) nutné doporučit provedení hodnocení dle § 45i ZOPK na úrovni realizace konkrétních záměrů.

4.2 HODNOCENÍ VLIVŮ KONCEPCE NA SOUSTAVU NATURA 2000

4.2.1 Způsob hodnocení

Předložená koncepce obsahuje 11 záměrů – opatření, které jsou rozděleny do pěti specifických cílů. Některá opatření jsou dále dělena do podopatření, přičemž některá opatření jsou naplňována pouze jedním opatřením, některé více. U opatření je uveden jejich popis a další charakteristiky. Opatření je proto jednotkou, která byla primárně hodnocena. Jednotlivá podopatření však byla v rámci posouzení zohledněna, neboť pomohla přesněji konkretizovat vyhodnocení vlivů.

Nejprve jsou tabulkově hodnocena navržená opatření po strategických cílech se souhrnným doprovodným komentářem, poté jsou pod tabulkami v kpt. 4.2.4 uvedeny podrobnější informace o opatřeních s potenciálně negativním vlivem.

Hodnocení je provedeno na škále od -2 do +2, tak, jak uvádí Metodika MŽP pro hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů:

Tab. 2: Popis hodnocení opatření koncepce

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negativní vliv	Negativní vliv dle odst. 9 § 45i ZOPK - Vylučuje schválení koncepce obsahující takto vyhodnocené úkoly (záměry) (resp. koncepci je možné schválit pouze v určených případech dle odst. 9 a 10 § 45i ZOPK) Významný rušivý až likvidační vliv na stanoviště či populaci druhu nebo její podstatnou část; významné narušení ekologických nároků stanoviště nebo

Hodnota	Termín	Popis
		druhu, významný zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Vyplývá ze zadání koncepce, nelze jej eliminovat (resp. eliminace by byla možná jen vypuštěním problémového dílčího úkolu, záměru, opatření atd.).
-1	Mírně negativní vliv	Omezený/mírný/nevýznamný negativní vliv - nevylučuje schválení koncepce. Mírný rušivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné narušení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, okrajový zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu. Je možné jej dále snížit navrženými zmírňujícími opatřeními.
0	Nulový vliv	Koncepce, resp. její dílčí úkoly nemají žádný prokazatelný vliv.
+1	Mírně pozitivní vliv	Mírný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; mírné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, mírný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
+2	Významný pozitivní vliv	Významný příznivý vliv na stanoviště či populaci druhu; významné zlepšení ekologických nároků stanoviště nebo druhu, významný příznivý zásah do biotopu nebo do přirozeného vývoje druhu.
?	Vliv nelze hodnotit	Díky obecnosti zadání koncepce (nebo jednotlivých úkolů) není možné hodnotit její vlivy.

4.2.2 Strategický cíl 1 – Udržitelná metropolitní oblast

Specifický cíl	Č. opatření	Opatření	Hodnocení	Komentář
SC 1.1 - Zavést a zatraktivnit environmentálně příznivou dopravu v rámci aglomerace a posílit její bezpečnost	1.1.1	Ekologická veřejná doprava	1	Opatření se zabývá ekologizací veřejné dopravy s minimálními územními nároky, s cílem snížení množství emisí a naplňování programu zlepšování kvality ovzduší. Toto opatření může mít na PO a EVL mírně pozitivní vliv.
	1.1.2	Přestupní uzly v aglomeraci	0	Opatření si klade za cíl zatraktivnit veřejnou dopravu lepší logistikou a budováním dopravních systémů pro přestup. Za předpokladu výstavby terminálů a parkovacích ploch v zastavěných a zastavitelných částech území nebude mít opatření na PO a EVL žádný vliv.
	1.1.3	Dopravní telematika	0	Opatření se zabývá zlepšením řízení dopravy rozvojem elektronických a informačních systémů. Opatření nebude mít na PO a EVL žádný vliv.
	1.1.4	Nemotorová doprava	0/?	Opatření se mj. zabývá budováním cyklostezek především pro dopravu do zaměstnání, škol a za službami. Pokud by nové cyklostezky byly trasovány přes výše zmíněné EVL, mohly by mít potenciálně negativní vliv na stanoviště a předměty ochrany buď přímou likvidací, degradací biotopu či rušením. Trasování není v této fázi známo, tato skutečnost bude řešena na úrovni územního plánování.
SC 1.2 - Snížit negativní dopady	1.2.1	Vodní hospodářství	0/?	Opatření se mj. zabývá zvyšováním kapacity zdrojů pitné vody a rozvojem

Specifický cíl	Č. opatření	Opatření	Hodnocení	Komentář
lidské činnosti na životní prostředí				vodárenské soustavy. Toto opatření je silně závislé na lokalizaci, v případě zásahu do území Natura vázaném na zachování vodního režimu by opatření mohlo mít negativní vliv. Dalším podopatřením jsou protipovodňová opatření, kde vlivy budou také záležet na lokalizaci záměrů. Konkrétní záměry, které by mohly ovlivnit území Natura 2000 je potřeba posoudit zvlášť dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb v platném znění.
	1.2.2	Odpadové hospodářství	0/?	Opatření zahrnuje rekonstrukci a zkapacitnění stávajících spaloven a zlepšení třídění odpadů. Je otázkou, na kolik přispěje zkapacitnění spaloven ke zvýšení emisí v ovzduší - je potřeba posoudit konkrétní záměr. Opatření v podobě optimalizace třídění nespecifikuje územní nároky, v případě budování nových areálů lze však předpokládat situování do zastavěných a zastavitelných částí území. Opatření by na PO a EVL nemělo mít žádný vliv.
	1.2.3	Krajina a zeleň	0/?	Opatření se mj. zabývá revitalizací zeleně podél řek. V případě rozsáhlejších zásahů do břehových porostů EVL, může mít opatření negativní vliv. V rámci daného opatření se předpokládá směřování daného opatření do intravilánu obcí, zmíněná je zeleň podél Labe a Chrudimky v Pardubicích. Je otázkou, zda bude opatření zasahovat do EVL Dolní Chrudimka. Záměr by v takovém případě měl být posouzen zvlášť dle § 45i.

4.2.3 Strategický cíl 2 – Chytrá a kreativní metropolitní oblast

Specifický cíl	Č. opatření	Opatření	Hodnocení	Komentář
SC 2.1 - Podpořit odborné a inkluzivní vzdělávání v aglomeraci	2.1.1	Polytechnické vzdělávání a ICT konektivita škol a školských zařízení	0	Součástí tohoto opatření je vybudování nových prostor pro vybavení základních a středních škol a rozšíření informačních technologií na základních a středních školách. Při předpokladu výstavby v zastavěné a zastavitelné části území lze uvést, že opatření nebude mít na PO a EVL žádný vliv.
SC 2.2 - Rozvíjet a propojovat výzkumnou a aplikační základnu aglomerace	2.2.1	Kapacity pro výzkum, vývoj a inovace	0	V případě potřeby vybudování nové infrastruktury pro výzkum, vývoj a inovace lze uvést předpoklad využití kapacit v zastavěných a zastavitelných částech území, opatření by na PO a EVL nemělo mít žádný vliv.

Specifický cíl	Č. opatření	Opatření	Hodnocení	Komentář
	2.2.2	Podpůrné instituce výzkumu, vývoje a inovací	0	Opatření se zabývá zlepšením využitelnosti výsledků výzkumu v praxi. Při předpokladu výstavby potenciální nové infrastruktury v zastavěných a zastavitelných částech území nebude mít opatření na PO a EVL žádný vliv.
SC 2.3 - Rozvinout kulturní a kreativní oblast	2.3.1	Paměťové instituce a kulturní památky	0/?	Opatření se územně váže na stávající paměťové instituce a na využití stávajících kulturních památek. S ohledem na charakter záměru se nedají předpokládat žádné vlivy na soustavu Natura 2000. V případě, že nebude využívána pevnost Josefov (EVL Josefov - pevnost) v rozporu s ochranou netopýrů, nebude mít opatření na PO a EVL žádný vliv.

4.2.4 Vyhodnocení potenciálních negativních vlivů koncepce na EVL

Z tabulek uvedených výše vyplývá, že pět z výše uvedených opatření mohou mít potenciálně negativní vliv, a to v případě jejich zásahu do lokalit či lokalizace v jejich bezprostřední blízkosti. Koncepce podrobně nespecifikuje lokalizaci jednotlivých opatření, tudíž nelze přesně stanovit, zda opatření, která byla hodnocena, budou mít skutečně negativní vliv. Shrnutí těchto opatření uvádí následující tabulka.

Tab. 3: Opatření, která mohou mít negativní vliv na dotčené lokality

Opatření	Hodnocení	Komentář
Nemotorová doprava	0/?	Opatření se mj. zabývá budováním cyklostezek. Pokud by nové cyklostezky byly trasovány přes výše zmíněné EVL, mohly by mít potenciálně negativní vliv na stanoviště a předměty ochrany buď přímou likvidací, degradací biotopu či rušením. Trasování není v této fázi známo, tato skutečnost bude řešena na úrovni územního plánování.
Vodní hospodářství	0/?	Opatření se mj. zabývá zvyšováním kapacity zdrojů pitné vody a rozvojem vodárenské soustavy a ochranou před povodněmi. Toto opatření je silně závislé na lokalizaci, v případě zásahu do území Natura vázaném na zachování vodního režimu by opatření mohlo mít negativní vliv. Je potřeba posoudit konkrétní záměr dle § 45i.
Odpadové hospodářství	0/?	Opatření zahrnuje rekonstrukci a zkapacitnění stávajících spaloven zdravotnického odpadu a zlepšení třídění odpadů. Je otázkou, na kolik přispěje zkapacitnění spaloven ke zvýšení emisí v ovzduší - je potřeba posoudit konkrétní záměr. Optimalizace třídění odpadu nespecifikuje územní nároky, v případě budování nových areálů lze však předpokládat situování do zastavěných a zastavitelných částí území. V tom případě nebude mít opatření na PO a EVL žádný vliv.
Krajina a zeleň	0/?	Opatření se mj. zabývá revitalizací zeleně podél řek. V případě rozsáhlejších zásahů do břehových porostů EVL, které tvoří říční ekosystémy, může mít opatření negativní vliv. V rámci daného opatření se předpokládá směřování daného opatření do intravilánu obcí (podél Labe), kde by nové výsadby mohly posílit funkci

Opatření	Hodnocení	Komentář
		břehových porostů (EVL Orlice a Labe).
Paměťové instituce a kulturní památky	0/?	Opatření se váže na využití stávajících kulturních památek. V případě, že nebude využívána pevnost Josefov (EVL Josefov - pevnost) v rozporu s ochranou netopýrů, nebude mít opatření na PO a EVL žádný vliv.

Opatření 1.1.4 Nemotorová doprava se týká budování cyklostezek, cyklotras, ale i stezek pro pěší. Problémem mohou být cyklostezky v případě jejich trasování přes území Natura 2000. Pokud by k tomu došlo, měly by být využity stávající zpevněné i nezpevněné cesty, čímž se minimalizuje riziko přímého negativního zásahu do biotopů. Opatření je silně závislé na lokalizaci, negativní vliv opatření na území Natura 2000 lze očekávat v případě výstavby cyklostezek přes území předmětů ochrany PO a EVL, v takovém případě mohou být cyklostezky zdrojem rušivých až likvidačních účinků pro některé evropsky významné populace a stanoviště (viz kpt. 1.1 – ze stanoviska Správy CHKO Železné hory). Záměr v takovémto případě by měl být posuzován zvlášť dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění.

Opatření 1.2.1 Vodní hospodářství se zabývá ochranou podzemních a povrchových vod před znečištěním a kontaminací včetně ochrany zdrojů pitné vody, zvýšením kapacit zdrojů pitné vody, rozvojem vodárenské soustavy a výstavbou a zkapacitněním kanalizace a protipovodňovou ochranou. Z uvedených podopatření se jako potenciálně negativní pro celistvost a předměty ochrany PO a EVL jeví zvyšování kapacit zdrojů pitné vody v případě bezprostřední blízkosti či zásahu do PO a EVL závislých na zachování stávajícího vodního režimu (PO Bohdanečský rybník, EVL Na Plachtě, EVL Slatinná louka u Roudničky, Stará Metuje aj.). Záměr v takovémto případě by měl být posuzován zvlášť dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění. To stejné platí o podopatření zabývající se ochranou před povodněmi, kde je základem také nutná znalost lokalizace opatření.

Opatření 1.2.2 Odpadové hospodářství zahrnuje rekonstrukci a zkapacitnění spaloven nebezpečného odpadu a zlepšení systému třídění odpadů. Z daného opatření by na PO a EVL mohlo mít negativní vliv část týkající se spaloven, a to pravděpodobným zvýšením množství emisí do ovzduší. Ačkoli jsou emise znečišťujících látek ze spaloven odpadů podlimitní a pečlivě hlídané, mohou mít potenciálně negativní vliv na některé z předmětů ochrany. Významnější vliv nelze předpokládat. Záměr by měl být posuzován zvlášť dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění.

Opatření 1.2.3 Krajina a sídelní zeleň se týká revitalizace sídelní a krajinné zeleně včetně zeleně podél vodních toků. Opatření je směřováno především do zastavěných částí území, dle analytické části koncepce by si město Pardubice na svém území přálo zatraktivnit a zprůchodnit zeleň podél Labe a Chrudimky. Zmíněná území nejsou součástí žádné PO či EVL. V případě rozsáhlejších zásahů do břehových porostů EVL, které tvoří říční ekosystémy, může mít opatření negativní vliv. Ten může nastat např. u EVL Bystřice, jejímž předmětem ochrany je velevrub tupý. Ten je náchylný na zvýšený

přísun půdních částic ze zemědělské půdy vodní erozí, ke kterému by mohlo dojít při rozsáhlejší probírce břehových porostů. V případě zásahu do EVL by měl být záměr posuzován zvlášť dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění.

Opatření 2.3.2 Paměťové instituce a kulturní památky si klade za cíl zrekonstruovat nejvýznamnější architektonické památky a vybavit vybrané objekty technickým vybavením pro vzdělávací, kulturní a komunitní účely. Opatření by mohlo mít negativní vliv pouze v případě takového využití pevnůstky Josefov, které bude v rozporu s ochranou netopýrů. V případě jiného než stávajícího využití je potřebné konzultovat dané změny s příslušným orgánem ochrany přírody. Záměry dotýkající se jiných kulturních památek nebudou mít na PO a EVL žádný vliv.

4.3 POSOUZENÍ VLVŮ KUMULATIVNÍCH A SYNERGICKÝCH

Koncepce je v souladu se strategickými dokumenty na úrovni kraje, ČR a EU a má vazbu na řadu existujících regionálních a místních koncepčních dokumentů. Návrhy z daných dokumentů jsou do koncepce zahrnuty, včetně návrhů opatření, které by na EVL mohly mít negativní vliv. U dané koncepce v předkládané obecné rovině tedy nebyly identifikovány žádné pozitivní ani negativní kumulativní vlivy mezi předkládanou koncepcí a koncepcemi výše zmíněnými. Synergické vlivy nelze vzhledem k nejistému územnímu průmětu předjímat.

Vzhledem k neznámé lokalizaci konkrétních opatření nelze dané vlivy v rámci koncepce hodnotit. Je potřeba upozornit na možnost negativních kumulativních nebo synergických vlivů v případě potenciálně rizikových opatření (viz výše), které by zasahovaly do EVL či jejich bezprostřední blízkosti. Zkoumání těchto vazeb by mělo proběhnout na podrobnější úrovni konkrétních záměrů.

4.4 ZHODNOCENÍ NAVRŽENÝCH VARIANT A DOPORUČENÍ Z HLEDISKAVLVŮ NA SOUSTAVU NATURA 2000

Koncepce je předložena jako jednovariantní. Zahrnuje řadu opatření, u kterých však není znám konkrétní územní průmět, parametry ani intenzita opatření (spalovna). Dle výše uvedeného hodnocení nelze předpokládat, že realizací koncepce dojde k významnému negativnímu ovlivnění soustavy Natura 2000. V rámci hodnocení bylo identifikováno pět opatření, které mohou být pro soustavu Natura 2000 potenciálně rizikové – cyklostezky, nové zdroje pitné vody, zařízení k energetickému využití odpadů, revitalizace zeleně a revitalizace kulturních památek. Konkrétní míra těchto vlivů však není identifikovatelná, neboť bude záviset na konkrétní lokalizaci realizace opatření a charakteru opatření.

Na základě posouzení i tak můžeme předpokládat, že tyto potenciální vlivy, na které bylo upozorněno, nebudou významně negativní, případně budou vyřešeny v rámci standardního procesu tvorby územního plánu a jeho posouzení z hlediska vlivů na soustavu Natura 2000 nebo na úrovni posouzení konkrétního záměru dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.

U budoucích záměrů, u kterých nebude stanoviskem orgánu ochrany přírody vyloučen možný významný vliv na soustavu Natura 2000, budou dané záměry předmětem samostatného posouzení dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.

5. ZÁVĚR A DOPORUČENÁ ZMÍRŇUJÍCÍ OPATŘENÍ

Předmětem hodnocení byla koncepce „Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast“. Tato koncepce obsahuje dva strategické cíle, které jsou rozpracovány do pěti specifických cílů a 11 opatření. Pro bližší specifikaci jsou v rámci jednotlivých opatření uvedeny typové aktivity, respektive dílčí podopatření.

Hodnocena byla „opatření“, která jsou nejkonkrétnějším výstupem strategie. Většina opatření byla vyhodnocena jako neutrální, bez vlivu na celistvost lokalit a předměty ochrany soustavy Natura 2000. Jednalo se buď o opatření nehmotného charakteru s minimálním územním průmětem, nebo o opatření koncentrovaná do blízkosti sídel. Při posouzení byla brána v potaz také podopatření.

U jednoho opatření byl vyhodnocen mírně pozitivní přínos pro lokality Natura, a to u opatření 1.1.1 Ekologická veřejná doprava, které se zabývá snížením množství emisí z dopravy.

U pěti opatření/aktivit nelze vyloučit potenciální negativní vliv na soustavu Natura 2000 (viz výše). Konkrétní záměry, které budou vycházet z daných opatření, by měly být předmětem samostatného posouzení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Pro opatření lze formulovat obecná doporučení zmírňující negativní vliv, jedná se o následující:

- Opatření 1.1.4 – v případě potřeby realizace nových cyklostezek přes EVL je žádoucí využít stávajících zpevněných i nezpevněných cest, či trasovat mimo území předmětů ochrany.
- Opatření 1.2.1 – s ohledem na předměty ochrany je nutné minimalizovat negativní zásahy do vodního režimu a záměry směřovat mimo území PO a EVL. V případě nutného zásahu do území Natura 2000 je potřeba konzultovat návrh záměru s příslušným orgánem ochrany přírody.
- Opatření 1.2.2 – v případě výstavby zařízení na energetické využití odpadů budou vlivy emisí řešeny pomocí rozptylové studie a na základě ní bude posouzena míra vlivu daného technického řešení na předměty ochrany PO a EVL v rámci posouzení dle § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny.
- Opatření 1.2.3 – s ohledem na předměty ochrany je nutné minimalizovat zásahy do břehových porostů v EVL chránících říční ekosystémy. V případě zásahu do území Natura 2000 je potřeba konzultovat návrh záměru s příslušným orgánem ochrany přírody.
- Opatření 2.3.2 – v případě směřování záměrů a investic do pevnůstky Josefov (EVL Josefov – pevnost) je zapotřebí zamezit záměrům, které by vedly k intenzivnějšímu využití vedoucímu k rušení netopýrů v zimních měsících.

Na základě výše uvedených skutečností lze jednoznačně konstatovat, že:

předložená koncepce ani jednotlivé záměry v ní uvedené nemůže mít významně negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí v rámci soustavy Natura 2000.

Současně vzhledem k charakteru, měřítku, podrobnosti a obecnosti řady opatření obsažených v koncepci nelze pro některé z těchto opatření provést objektivní hodnocení vlivu na soustavu Natura 2000.

6. POUŽITÉ ZDROJE LITERATURY

- Chytrý M. et al. (2001): Katalog biotopů České republiky. AOPK ČR, 307 s.
- MŽP (2015): Závěr zjišťovacího řízení podle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, ze dne 30. 1. 2015.
- MŽP ČR (2007): Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- Směrnice Rady č. 92/43/EEC z 21. 5. 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (NATURA 2000).
- Statutární město Pardubice (2015): Strategie integrované územní investice pro Hradecko-pardubickou metropolitní oblast.
- Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.
- <http://www.mapy.cz>
- <http://www.mzp.cz>
- <http://www.natura2000.cz>
- <http://www.nature.cz>
- <http://portal.nature.cz>